

ส่วนประกอบของวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน คือ ส่วนนำเรื่อง ส่วนเนื้อเรื่อง และ ส่วนประกอบท้ายเรื่อง แต่ละส่วนมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ส่วนนำเรื่อง (Preliminary Section)

ส่วนนำเรื่องประกอบด้วยรายการต่าง ๆ เรียงตามลำดับ ดังนี้

1.1 หัวข้อวิทยานิพนธ์ (Thesis Title)

วิทยานิพนธ์ทุกเล่มจะต้องมีหัวข้อเรื่องซึ่ง ได้แก่ ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ และ ชื่อผู้เขียนปรากฏอยู่ที่ปกนอก และปกในของวิทยานิพนธ์เล่มนั้น ดังนี้

(1) ปกนอก (Cover) ลักษณะของปกนอกต้องเป็นปกแข็ง วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือ การค้นคว้าอิสระใช้สีแดงเลือดหมู ส่วนดุษฎีนิพนธ์ใช้สีกรมท่า ตัวอักษรใช้สีทองทั้งปก¹ ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ หรือ ภาษาต่างประเทศอื่นใด ให้ใช้ตัวอักษร ขนาด 20 พอยต์ ตัวหนา นอกจากนั้นใช้ ตัวอักษร ขนาด 18 พอยต์ ตัวหนา โดยมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

- ตรามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 นิ้ว ตรง กึ่งกลางของปกห่างจากขอบบนของกระดาษ 1.5 นิ้ว

- ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ให้ใช้ภาษาตามเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ กรณีที่ชื่อเรื่องมีความยาวมาก ให้พิมพ์เรียงลงมาในลักษณะรูปสามเหลี่ยมหัวกลับ (∇)

- ชื่อผู้เขียนวิทยานิพนธ์ พิมพ์ชื่อและชื่อสกุลพร้อมคำนำหน้าชื่อไว้ กึ่งกลางหน้ากระดาษ โดยไม่ต้องใส่คุณวุฒิใด ๆ ไว้ท้ายชื่อ แต่ถ้ามียศ ฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม หรือ สมณศักดิ์ให้ใส่ไว้ด้วย

- ส่วนล่างของปกนอก บอกรายละเอียดเกี่ยวกับชื่อปริญญา/สาขาวิชา/ ภาควิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย/ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา และบรรทัดสุดท้ายห่างจาก ขอบล่าง 1 นิ้ว พิมพ์คำว่า “ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์” สำหรับวิทยานิพนธ์ ภาษาไทย ส่วนวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ ให้พิมพ์คำว่า “COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY”

¹ เนื่องจากระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559 ไม่ต้องจัดพิมพ์รูปเล่มวิทยานิพนธ์แล้ว ข้อกำหนดนี้ใช้เป็นแนวทางสำหรับบางคณะ ที่ยังมีการจัดพิมพ์รูปเล่ม

(2) ปกใน (Title Page) ปกในของวิทยานิพนธ์ ให้พิมพ์รายละเอียดเหมือนปกนอกทุกประการ วิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้จัดพิมพ์เป็น 2 หน้า คือ หน้าแรกให้พิมพ์ข้อความเป็นภาษาไทย หน้าที่สองให้พิมพ์ข้อความเป็นภาษาอังกฤษ สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ ให้จัดพิมพ์ปกในเป็นภาษาอังกฤษเพียงหน้าเดียว ส่วนวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศอื่นใดให้จัดพิมพ์เป็น 2 หน้า โดยเรียงลำดับหน้าปกในที่เป็นภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์นั้น ๆ มาก่อนภาษาอังกฤษ โดยใช้ชนิดตัวพิมพ์ (Font) เดียวกันกับปกนอก

(3) สันปก (Spine)² พิมพ์ตัวอักษรสีทอง เริ่มจากชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ชื่อและชื่อสกุลผู้เขียนวิทยานิพนธ์พร้อมคำนำหน้าชื่อ ถ้ามียศ ฐานันดรศักดิ์ ราชทินนาม หรือ สมณศักดิ์ ให้ใส่ไว้ด้วย และปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา เรียงไปตามความยาวของสันปกโดยเริ่มห่างจากขอบบนลงมา 1 นิ้ว และจัดระยะให้เหมาะสม ในกรณีชื่อวิทยานิพนธ์ยาว สามารถพิมพ์เป็น 2 บรรทัดได้

1.2 หน้าอนุมัติ (Approval Page)

วิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้พิมพ์หน้าอนุมัติเป็นภาษาไทย ส่วนวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษหรือภาษาต่างประเทศอื่นใด ก็ให้พิมพ์หน้าอนุมัติเป็นภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์นั้น ๆ หน้าอนุมัติ ประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ได้แก่ ชื่อของมหาวิทยาลัย ชื่อคณะหรือ ชื่อวิทยาลัย/สถาบัน/สำนัก ชื่อผู้เขียน ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ วันอนุมัติวิทยานิพนธ์ ซึ่งเป็น วัน เดือน ปี ที่ส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ให้คณะ ชื่อและลายมือชื่อกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี) และคณบดี

1.3 บทคัดย่อ (Abstract)

บทคัดย่อเป็นส่วนสรุปของวิทยานิพนธ์ กล่าวถึง สภาพปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย ผลของการวิจัย และข้อเสนอแนะโดยย่อ วิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้จัดพิมพ์บทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเรียงลำดับบทคัดย่อที่เป็นภาษาไทย

² เนื่องจากระเบียบมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ พ.ศ. 2559 ไม่ต้องจัดพิมพ์รูปเล่มวิทยานิพนธ์แล้ว ข้อกำหนดนี้ใช้เป็นแนวทางสำหรับบางคณะที่ยังมีการจัดพิมพ์รูปเล่ม

มาก่อนภาษาอังกฤษ ส่วนวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษให้จัดพิมพ์บทคัดย่อภาษาอังกฤษเพียงภาษาเดียว

สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศอื่นใดให้จัดพิมพ์บทคัดย่อทั้งภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์นั้น ๆ และภาษาอังกฤษ โดยเรียงลำดับบทคัดย่อที่เป็นภาษาที่ใช้เขียนวิทยานิพนธ์นั้น ๆ มาก่อนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ชื่อผู้เขียน ชื่อปริญญา สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม (ถ้ามี) ปีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษา

(2) เนื้อหาบทคัดย่อ กล่าวถึง สภาพปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัยผลของการวิจัย และข้อเสนอแนะโดยย่อ

(3) คำสำคัญ (Keywords) คือ คำ หรือข้อความที่ใช้ในการอธิบายรูปลักษณะ หรือเนื้อหาของเอกสาร คำสำคัญใช้เป็นคำค้นหาเอกสารหรือข้อมูลต่าง ๆ ได้สะดวกและรวดเร็ว คำสำคัญไม่ควรซ้ำกับคำในชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ซึ่งสามารถค้นหาได้อยู่แล้ว

1.4 กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

กิตติกรรมประกาศเป็นส่วนที่ผู้เขียนแสดงความขอบคุณบุคคล สถาบัน และ/หรือ หน่วยงานที่มีส่วนช่วยเหลือและให้ความร่วมมือจนงานค้นคว้าวิจัยนั้น ๆ บรรลุผลสำเร็จ การเขียนกิตติกรรมประกาศ ให้เขียนเป็นภาษาราชการ หรือคำสุภาพ การระบุชื่อบุคคลให้ระบุชื่อจริงพร้อมชื่อสกุลและคำนำหน้าชื่อ ถ้าเป็นบุคคลที่มีศรัทธาอันดรศักดิ์ ราชทินนาม หรือสมณศักดิ์ ให้ระบุไว้ด้วย

1.5 สารบัญ (Table of Contents)

สารบัญเป็นรายการที่แสดงถึงส่วนประกอบสำคัญทั้งหมด เรียงตามลำดับพร้อมเลขหน้าตามที่ปรากฏในวิทยานิพนธ์ สารบัญ มี 2 ประเภท คือ สารบัญในกรณีที่วิทยานิพนธ์ไม่แบ่งเป็นภาคหรือตอน และสารบัญในกรณีที่วิทยานิพนธ์แบ่งเป็นภาคหรือตอน

1.6 สารบัญตาราง (List of Tables) (ถ้ามี)

สารบัญตารางเป็นส่วนที่แจ้งหมายเลขหน้าของตารางทั้งหมดที่มีอยู่ในวิทยานิพนธ์ จัดเรียงตามลำดับโดยระบุเลขบท และเลขที่ของตาราง พร้อมทั้งเลขลำดับหน้าซึ่งตารางนั้น ๆ ปรากฏอยู่ พิมพ์เรียงลำดับต่อจากส่วนสารบัญ

1.7 สารบัญภาพ (List of Figures) (ถ้ามี)

สารบัญภาพ เป็นรายการที่แสดงให้เห็นทราบว่าวิทยานิพนธ์นั้นมีภาพ³ เกี่ยวกับเรื่องอะไรบ้าง อยู่ส่วนใดของเล่ม จัดเรียงตามลำดับโดยระบุเลขบท และเลขที่ของภาพ พร้อมทั้งเลขลำดับหน้าซึ่งภาพนั้น ๆ ปรากฏอยู่ พิมพ์ขึ้นหน้าใหม่เรียงต่อจากสารบัญตาราง

1.8 รายการสัญลักษณ์และคำย่อ (List of Abbreviations) (ถ้ามี)

รายการสัญลักษณ์และคำย่อ เป็นส่วนที่อธิบายถึงสัญลักษณ์และคำย่อต่าง ๆ ที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ ทั้งนี้ให้ใช้สัญลักษณ์และคำย่อมีความหมายเดียวกันตลอดทั้งเล่ม พิมพ์เรียงตามลำดับอักษรและให้พิมพ์ขึ้นหน้าใหม่เรียงต่อจากสารบัญภาพ

2. ส่วนเนื้อเรื่อง (Text Section)

วิทยานิพนธ์โดยทั่วไป ควรแบ่งส่วนเนื้อเรื่องออกเป็น 5 บท โดยมีใจความสำคัญของ แต่ละบทดังที่ได้อธิบายไว้ข้างล่างนี้ เว้นแต่ในกรณีที่วิทยานิพนธ์เรื่องนั้นมีเนื้อหาสาระที่แบ่งออกเป็นบทตามลำดับดังกล่าวไม่ได้ ก็อาจจะมียาวหรือน้อยกว่า 5 บทได้ เช่น ถ้าเนื้อหาสาระของบทใดก็ตามมีมากเกินไปที่จะเป็นเพียงบทเดียว จะขยายออกไปเกินกว่าหนึ่งบทก็ได้ ในทำนองเดียวกันหากสมควรที่จะรวมเนื้อหาสาระของบทใดเข้าด้วยกันก็ย่อมเป็นสิทธิ์ของผู้เขียนที่จะทำตามความเหมาะสม

³ ภาพ (Figure) หมายถึงรวมถึง รูปภาพ (Picture) ภาพถ่าย (Photograph) แผนภูมิ (Chart) แผนที่ (Map) แผนภาพ (Diagram) และกราฟ (Graph)

2.1 บทที่ 1 บทนำ (Introduction)

บทนำเป็นบทแรกของวิทยานิพนธ์ซึ่งให้เห็นประเด็นสำคัญของเรื่องที่จะศึกษา ทั้งในแง่ของความสำคัญของปัญหาและในแง่ของวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ในบทนี้ ผู้เขียนจะอธิบาย ถึงคำจำกัดความหรือสัญลักษณ์สำคัญที่ใช้ ตลอดจนข้อจำกัดต่าง ๆ ที่มีผลโดยตรงต่อขอบเขตวิธี และผลของการศึกษาวิจัย

2.2 บทที่ 2 วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review of Literature)

ในบทนี้ ผู้เขียนจะสรุปความเป็นมาของปัญหาที่ศึกษา ผลการศึกษาวิจัยในอดีตที่มีผู้ทำไว้ในหัวข้อเดียวกันนี้หรือในหัวข้อที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องโดยใกล้ชิดกับเรื่องที่ศึกษา หากเป็นเรื่องที่มีทฤษฎีซึ่งมีลักษณะเด่นชัดแย้งกันอยู่ ก็จะต้องสรุปให้เห็นข้อขัดแย้งดังกล่าว ตลอดจนระบุให้ชัดว่าการศึกษาวิจัยที่จะทำต่อไปนั้นเพื่อสนับสนุนข้อโต้แย้งใด

2.3 บทที่ 3 วิธีการวิจัย (Research Methodology)

ในบทนี้ผู้เขียนจะอธิบายวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนสมมุติฐานที่ต้องการศึกษาวิจัยอย่างละเอียด เช่น ถ้าเป็นการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามก็ต้องอธิบายถึงวิธีการทำแบบสอบถาม ลักษณะของคำถาม หลักเกณฑ์การสุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ฯลฯ

ถ้าการวิจัยต้องใช้วิธีการทางสถิติ ผู้เขียนจะต้องอธิบายถึงขั้นตอนของการคำนวณตลอดจนการทดสอบสมมุติฐานทางสถิติให้ชัดเจนด้วย

2.4 บทที่ 4 ผลการวิจัยและอภิปรายผล (Results and Discussion)

ในบทนี้ผู้เขียนจะต้องแสดงผลการศึกษาวิจัยให้ปรากฏชัดโดยอาจจะใช้ตาราง กราฟ แผนภูมิ ภาพประกอบ และอื่น ๆ ตามความเหมาะสม นอกจากนี้ผู้เขียนจะต้องหยิบยกผลงานศึกษาวิจัยของตนมาวิเคราะห์ให้ได้คำตอบว่า สมมุติฐานที่ตั้งขึ้นไว้ในบทก่อนนั้นมีหลักฐานที่จะสนับสนุนหรือหักล้างประการใดบ้างเพื่อสรุปว่าจะยอมรับสมมุติฐานที่ตั้งขึ้นนั้นหรือไม่ ในการสรุปนี้ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงทฤษฎีและผลการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการวิเคราะห์ให้มีน้ำหนักน่าเชื่อถือมากขึ้น นอกจากนี้ผู้เขียนจะต้องระบุให้ชัดเจนว่าผลงานของตนไปสนับสนุนหรือโต้แย้งผลงานวิจัยอื่นเพียงใด

อย่างไร มีความก้าวหน้าทางวิชาการอันเป็นผลจากการศึกษาวิจัยนี้ที่อาจจะ ลบล้างหรือเปลี่ยนแปลงแนวคิดในเรื่องที่ได้วิเคราะห์และศึกษากันมาแล้วหรือไม่

2.5 บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ (Conclusions and Recommendations)

บทนี้เป็นส่วนที่กล่าวโดยย่อถึงเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์โดยจะต้องอ้างอิงย้อนไปถึงวัตถุประสงค์และวิธีการศึกษาวิจัยพอเป็นสังเขป ผู้เขียนควรสรุปว่าผลการศึกษานี้จะนำไปประยุกต์ได้อย่างไร ตลอดจนเสนอแนะแนวทางเพื่อการศึกษาวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้ต่อไปด้วย

3. ส่วนประกอบท้ายเรื่อง (Reference Section)

ส่วนประกอบท้ายเรื่อง ประกอบด้วยรายการอ้างอิง ภาคผนวก และประวัติผู้เขียน โดยเรียงตามลำดับ ดังนี้

3.1 รายการอ้างอิง (References)

รายการอ้างอิง คือรายชื่อหนังสือหรือสิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมทั้งสื่อดิจิทัล วัสดุ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้สำหรับค้นคว้าอ้างอิงประกอบการเขียนวิทยานิพนธ์เรื่องนั้น ๆ สำหรับวิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้พิมพ์คำว่า *รายการอ้างอิง* วิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษให้พิมพ์คำว่า *REFERENCES* โดยพิมพ์ ไว้ตรงกลางบรรทัดบนสุดหน้าแรกของรายการอ้างอิง พิมพ์ห่างจากขอบบน 1.5 นิ้ว ต่อจากนั้นให้เว้น 1 บรรทัด แล้วจึงพิมพ์รายการข้อมูลที่น่ามาอ้างอิง การพิมพ์รายการอ้างอิงแต่ละรายการ ให้พิมพ์ชิดขอบกระดาษด้านซ้าย โดยไม่ต้องตั้งการพิมพ์กึ่งขวา

ถ้ารายการใดไม่จบใน 1 บรรทัด ให้พิมพ์บรรทัดต่อ ๆ มาโดยย่อหน้าเข้ามา 0.5 นิ้ว จนจบรายการ นั้น ๆ แล้วจึงขึ้นรายการใหม่ ส่วนรายการที่น่ามาอ้างอิง ให้แยกตามประเภทดังต่อไปนี้

- (1) หนังสือและบทความในหนังสือ
- (2) บทความในวารสาร หนังสือพิมพ์ สารานุกรม
- (3) เอกสารอื่น ๆ เช่น วารสารสาระสังเขป วิทยานิพนธ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารอื่น ๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์ เป็นต้น

การลำดับภาษาของรายการอ้างอิง ถ้าเป็นวิทยานิพนธ์ภาษาไทยให้เรียงรายการอ้างอิงภาษาไทยพร้อมแยกประเภทก่อน แล้วจึงพิมพ์รายการอ้างอิงภาษาต่างประเทศโดยแยกตามประเภทของข้อมูลที่นำมาอ้างอิง ถ้าเป็นวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศ

หมายเหตุ ยกเว้นการอ้างอิงแบบตัวเลขตามหลักเกณฑ์ Vancouver รายการที่นำมาอ้างอิงไม่ต้องแยกตามประเภทและไม่ต้องลำดับภาษา แต่ให้เรียงตามลำดับตัวเลขของรายการที่นำมาอ้างอิง ถ้ารายการใดไม่จบใน 1 บรรทัด ให้พิมพ์บรรทัดต่อ ๆ มาโดยขีดขอบกระดาษด้านซ้าย จนจบรายการนั้น ๆ แล้วจึงขึ้นรายการใหม่

3.2 ภาคผนวก (Appendix)

ภาคผนวก เป็นส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นเพื่อช่วยเสริมความเข้าใจในเนื้อหาสาระของวิทยานิพนธ์เรื่องนั้น ๆ อาจมีหรือไม่มีก็ได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็น เช่น การคำนวณต่าง ๆ แบบสอบถาม และอื่น ๆ เป็นต้น หน้าแรกของภาคผนวกให้ขึ้นหน้าใหม่ ภาษาไทยใช้คำว่า *ภาคผนวก* พิมพ์อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ ในกรณีที่มีหลายภาคผนวก/มีภาคผนวกย่อย ภาษาไทยให้พิมพ์เรียงลำดับเป็น ภาคผนวก ก ภาคผนวก ข ภาคผนวก ค

สำหรับภาษาอังกฤษใช้คำว่า *APPENDIX* ถ้ามีหลายภาคผนวก/มีภาคผนวกย่อยให้ใช้คำว่า *APPENDICES* พิมพ์อยู่กึ่งกลางหน้ากระดาษ ในกรณีที่มีหลายภาคผนวกภาษาอังกฤษให้ใช้ *APPENDIX A APPENDIX B APPENDIX C* ต่อเนื่องกันไปจนหมด

3.3 ประวัติผู้เขียน (Biography)

เสนอประวัติโดยย่อเกี่ยวกับผู้เขียนวิทยานิพนธ์ โดยระบุชื่อ ชื่อสกุล คำนำหน้าชื่อ ยศ สังกัด วันเดือนปีเกิด วุฒิการศึกษา ทุนการศึกษา ผลงานทางวิชาการ ตำแหน่งหน้าที่การงาน สถานที่ทำงาน ประสบการณ์ทำงาน